

لەکەڵێنووێکەیی ئێزنامەکە کە لە 24 ئابدا بەواوکرایوو، بوو هەی کاردانووێکی بێرفراوان لەلایەن ناوێندە ئێزنامەوانی و شیکەرێکەکانی بیا نییەکان کە دووبارە لەکەڵێنووێکیان لە تاوانی جینەسایدی دژی ئێزیدیەکان کرد و گێشتن بە بەگگی زیاتر دەرباری ئێزو زانیاریانی کە لەلایەن ئێزو ئێزنامەیی ئێمریکییوو بەواوکراونەئوو بە ئووێ لە کەتاییدا و بە ووونی دێستی سەرێکی پارتی دیموکراتی کوردستان "مەسعود بارزانی" لە تاوانێکدا بەبگێینن، کە دێستی لە "هاوکاریکردن لە کێکەوتنەکی گوما ناویدا" لەگەڵ کێخراوی تیرێریستی داعش بە ئاسانکردنی کێنترێکردنی ناوچە گەورەکانی ناو عێراق بە بەدیھەنانی ئێزو ئامانجانی کە لە لەکەڵێنووێکەکانوو ئاشکرا کراون.

بەگوێرەیی ئێزو زانیاریانی کە بەم دوایانە بەواوکراونەئوو، هاوکاری بارزانی تاکە هاوکاری نەبوو، دواي چەندین ساڵ لە بەدەنگی و تاوانبارکردنی دانیشتوانی هەزە عێرەییەکانی ئێزو ناوچەیی. ئێزنامەکە ئامازەیی بوو کردوو کە چالاکوان و پەرلەمانتاری پەشوو فیان دێخیل "کێکەوتنەکی چالاکی گەڵاو" لە "چەواشەکردنی هەی گشتی ناوخیی و نەودووێتی" بە تەمەنتبارکردنی پەکەتەیی عێرەیی لە ناوچەکانی دێوروێری شەنگال بە ئێنجامدانی تاوانێک، وەک هەووێک کە "بە شەووێکی سیستەماتیکی و پلان بە دانراو لەلایەن کادیسانی حیزبی بارزانییوو بە شاردنووێ تاوانێک دواي شکستی پلانە جیاکەرێوێکانی" وەک چەن باسی لەکراو.

لەکەڵێنووێکە کە لە ساڵیادی هەرشەکی داعش بە سەر شەنگال لە ئابی 2014 بەواوکرایوو، هەروەها ئامازەیی بە "دێستی ئێمەریکا" کرد لە گەڵەدان بە کێخراو تیرێریستی کە بە ئێنجامدانی تاوانێک، بە ئامازەکردن بە لەدوانەکانی بێرپرسان و توێژرانی ئێمەریکی کە زانیاری پەشووی حکومەتی ئێمەریکیان پەشتەسەنکردوو سەرێت بە تاوانێک و "هاوکاری" بارزانی لەگەڵ کێخراوێکدا کە گێشتە فەنەغی پەشکەوتوو بە دا بینکردنی چەکی دژێ زەرپەش بە کێخراوی تیرێریستی بە ئووێ لە دژی هەزەکانی عێراق و حەشەدی شەعی بەکاربەھەن.

گەر بێستەکی گوما ناوی لەگەڵ داعش لە عێمان.. وردەکارییەکی "شەک" ئاشکرا کرا. لە 3ی ئابی ساڵی 2014، هەزەکانی پەشمەرگەیی سەر بە پارتی دیموکراتی کوردستان بە سەرێکایەتی مەسعود بارزانی بە شەووێکی "نەفەنەر و کتوپ" لەپەگەکانیان لە شەنگال کشانوو، ئێزو هەزەکانی کە بێرپرس بوون لە پاراستنی ناوچەکە و دانیشتوانەکی لە هەشە تیرێریستی، بەپەیی لەکەڵێنووێکی ئێزنامەکە پەش کشانووێکیان شەکی "خراپتر"یان ئێنجامداو.

ئێزنامەکە جەختیکردوو کە بەگگی بەدەست هەناو بەواوکراوێکی ئێزنامەیی "زە دێلی بێستە" ئێمریکی پەشتەسەت دیکەتوو، کە لە چواردە نیسانی 2017 زانیاری لە گەڵی لەکەڵێنووێکی تاییبەتی خەییوو بەواوکردوو، کە تیایدا دووپاتی کردەئوو کە "فان دێن تەرنە" پەيامنەری لە عێراق بەدواداچووینی کردوو لەبارەیی هەمەنەکی هەزەکانی پەشمەرگەیی پارتییوو بە چەککردنی خەکی ناوچەیی شەنگال

للاچا کھا تہی ئیزیدی و ہنزہ علم بیبہ کا نی دے ورو بے ری، لہذا ہاں ممت کی ہاوش و لہ دہشتی نہین و ا کہ
للاچا شہا تنی ر کخراوی تیر رستی داعش ہوو،

[illegible][illegible]

لە چوارچێوەی ئاشکراکردنی هاستییەکان دەربارەی تاوانی جینەسایدی دژ بۆ ئێزیدیەکان و دەستی بارزانی و هەزنەکانی لە ھووداوەکەدا، ئێژنامەکە جەختیکردووە کە زانیاری پشت‌هاستکراوەی بەدەست ھەناوە سەبارەت بۆ ھەکارانەکی کە وایانکردووە "ھەزنە کوردییەکان خیانەت لە ھاوھاتیانی ناوچەکە بکەن" لەژێر پاراستنی خێاندا و ھوونیشیکردووە کە بارزانی "لەگەڵ کەخراوی تیرەریستی داعش ھاوکاری کردووە لە سەر گڕەبەستەک کە مسەگەری ھاگەیانەندی جیا بوونەووە ھەرێمی کوردستانی عێراق و کەنترۆڵکردنی کەزکووک دەکات، دواي ئێوەی رەکخراوەکە خواستەکانی خەڵی لە عێراق بەدی دەھەنەت".

بەگوێرەی ئێژنامەکە، چەندین "تەمەت" دەرکردەکان سەبارەت بە دەستی مەسعود بارزانی لە مامەتەکی "گوما ناوی" لەگەڵ کەخراوی تیرەریستی داعش کە بوو ھەڵی ئێوە خیانەتەکی لەلایەن ھەزنەکانیوە لە

شەنگال ئىنجامدرا، ئىژنامىكى پىشتىلاستى كىردى ۋە كىلگىڭ ئىمارىيەك بىرپرس و كىسانى ناۋىۋى
كاروبارى سىياسى لى ناۋىراقدا قىلى كىردى، كى ۋوداۋىكىيان پىشتىلاستىكىۋى، توۋىلىرى كاروبارى
عراقى فەئەلىسى "پىلچىن لىزادىس" لىيگىياند، بىگۈللى لىدوانىكانى بى ئىژنامىكى، "بارزانى
كىكىۋىتىكى لىگىڭ كىخراۋى تىرلىرىستى داعىش كىردى ۋە كى "دابىلىكىردىنى ئىمارىيەك ناۋچى" لىخى دىگىرت
لى بىرامبىلر ئىۋى كىخراۋى تىرلىرىستىكى ھىزىكانى عراق لىۋ ناۋچان دىرىكات كى بارزانى
دىۋىۋىتى لى ئامادىكارى بى لىگىياندنى دىۋىۋىتى سىرلىخى".
ئىم تىمىتانى لىلايىن لىلىرى پارتى كىكارانى كوردستان (پىكىكى) جىمىل بايك پىشتىلاستىكىۋى، بايك
لە لىدوانىكى بى رىژنامىلى زى كرايدى ئىمىكى و جىرىيات داىلى نىوزى توركى لىيگىياند، "پىكىكى
ئاگادارى ناردنى نوۋىلىرىكى بارزانىيى بى عىممان، لىۋى لىگىڭ ئىمارىيەك سىياسىتىمىدارى سونى
كىۋىۋى كى ئامازىيان بى پىۋىۋىندى خىيان لىگىڭ پارىزگارى پىۋىۋى نىۋىۋى ئىسىل نوچىيىفى و
سىركىردىكانى كىخراۋى تىرلىرىستى داعىش كىردى".
بىپىلى رىژنامىكى بايك و تىشى: "بارزانى ئىندامىكى حىزىلىكى بى ناۋى ئازاد بىلىۋارى نارد بى عىممان،
لىۋى لىگىڭ ئىۋى كىساىلىتىيانى كى ئامازىيان پىكرىۋى كىۋىۋى و پلانى داناۋى ھاۋكارى كىخراۋى
تىرلىرىستى داعىش بىك بى چىك دانانى دانىشتوانى ناۋچىكان بى داگىركىردى ناۋچىكانىان لى بىرامبىلر
ئىۋى كىخراۋىكى لىگىڭ بى ھىرلىم دىدات جىاۋىۋىۋى خى لى بىگىيىلىتى و پارىزگارى كىركى
بىدستىبىلىتى دوى دىركىردى ھىزى عراقىيىكان لىۋ ناۋچان".
ئىم تىمىتانى لىدوى بىگىيىلىكى دىكىدا ھات كى ئىمجارى لىلايىن پىمىانگى ئىنتىلپىراسىلىنى ئىمىكى
لى واشىنتىلىۋى بىۋىكرىۋى، كى پىمىانگى ئامازى بى لىگىياندنى لىكىلىرىكى" ماىكى لىلىن" كىرد
لى بىست و جىۋى نىسانى 2016، باسى لە ۋىۋى ئىم كىكىۋىتى كىرد و جىگى لىۋ مىلچانلى دىكى كى
نوۋىلىرى بارزانى لىگىڭ كىخراۋىكى لىسىرى كىكىۋىتوۋى، لىۋان دابىلىكىردى چىكى جىراۋچىلر،
گىرگىرتىيان موشىكى گىرلىتى ۋىۋىسى، كى كىخراۋىكى بى لىۋاۋىردى تانكىكانى سوپاى عراق بىكارى
دەھلىنا، بى تالىلىتى ئىلمىسى ئىمىكى كى ولىرانكارىيىكى سىرلىنجى واشىنتىلى بىللى خىدا لىكىشا.
ئىندامانى پىللىمانى كىۋىتى ھىرلىمى كوردستان بىلىرىيان لى شىپىلى ئاشىركىردى زانىارى و ئىۋى
تىمىتانىدا كىرد و لى چاۋپىكىۋىتىكىدا كى لە كىنانى ئىن ئا تى ئىنجامدرا پىشتىلاستىيان كىردىۋى كى
سىركىردىكانى ھىزىكانى پىشمىرگى بارزانى "چىكىيان لىگىڭ كىخراۋى تىرلىرىستى داعىش ئاۋىگى كىردىۋى و
زانىارى ھىۋاگىرىيان ئاۋىگى كىردىۋى بىلى ئىۋى تا ئىستا ھىچ كامىيان بىرپىسار بىرلىن".
قودى كوردستان.. ھىكارىكانى پىشت ئىۋى تىمىتانى دى بارزانىن.

ئەو ھەممەتانى دىزگاكانى راڭماندى بىانى و ناۋەندەكانى شىكىردنەۋە دىستىيانەكرد دىربارى بارزانى و ۋە "شەكەرى" بىقسەخەيان لى ئەنجامدانى كەمەكەۋىيەكە و ۋەوداۋەكانى دوايىن، لىسەربەنەمەي ئەۋە بوو كە ئەو دىزگايانە بە ماستىيەكان ۋەسفيان كەد كە وادىارە بەرە بەرە ئاشكەرا بوون دواي شەكستى ۋەكخراۋى تىرەريستى داعش لى سەي 2017 و دىستەپەكردنە "ھەممەتەكى پەنەپاگەندە"ى بارزانى و حىزبەكەي لى رەگەي بەكارەنەنى كەسەپەتيەكان لىنەۋىشيانەا فيان دىخەيل بە تاوانباركردنى عەربەي سوندە بەئەنجامدانى تاوانەكان، ھەروەھا ھەكارى پىشتى ئەم رەفتارانەي بارزانى و حىزبەكەي ئاشكەراكەد.

کە دۆڤەت بارزانی بێپەلە دەستی پێکرد دواى کەنتەڕێکەردنی ھەندەک لە ناوچە جەنەڵەکان بێ ھەناردەکردنی نەوت بێشەوێکی ھەستەبوخە بێ ئیسرائیل کە لەو کاتەدا لەلایەن سەرک وەزیران نوری مالیکییەو دژایەتی دیکرا و جەختی لەو کردەو کە ھەوێکی باری باری ھەناردەکردنی ھەژموونی لەسەر ناوچە جەنەڵەکان پانەری ئابووری زیاتر لەو پانەری نەتەوێکی بێت، ئەم بەتەش لەلایەن رەژنامە جێرەسلەم پەستی ئیسرائیلی دووپاتکرایەو کە دۆڤەت ئیسرائیل لە 70 ی وزی خەمی لە گەڵ ئێو نەوتەو دەست کەوتوو کە بارزانی لە ساڵی 2015 ھەناردە کردوو پاش ئێو کەنتەڕێکی ناوچە جەنەڵەکانی کردوو.

لەناو بردنی ئەزیدیەکان "پەوێستە" بێ پەشتیوانی نەوتەوێکی

سەرکەوت بێو ھەکارانە کە وای لە بارزانی کرد گەڵ بێ کەخراوی تیرەریستی داعش بەت و ئاسا نەکاری بەت بێ تاوانەکانی دژ بێ ئەزیدیەکان، رەژنامەکە ئێو پەشتەستکردەو کە بێ "بازرگانە نەزیک لە ھاوێیمانی نەشتەمانی کوردستان" وەسفی کرد کە بارزانی باوەی وابوو کە باشترین گەڵ بێ بەدەستەنەمانی پەشتیوانی ئەژناوا بێ فراوانبوونی ناوچەکە و ھاگەیانەنی جیا بوونەو ھەبەم ئێو پە کە داعشی تیرەریست "تاوانی جێنەساید دژ کەمێنەکان" ئەنجام بەت.

بارزانی پەیی وابوو کە ھووانی ئەم تاوانە فشار دەخاتە سەر وەتانی ئەژناوا بێ پەشتیوانیکەردنی ھەوێکی بێ درووستکردنی دەوێت، شایەنی باسە کە ئێو زانیاریانە کە لەلایەن رەژنامەنووسان و لەکەمەوان بەھوکاروانەو کە بێ نەھەنی قسەیان بێ رەژنامەکە کردوو، لەلایەن خودی بارزانییەو پەشتەست کراوەو لە لێدوانەکدا کە لە تەممووزی 2014 بێ بی بی سی داھووی. لە چاوپێکەوتنەکدا بارزانی وتی: "ھەموو ئێو لەم دوایانەدا ھویدا ئێو پەشتەست دەکا تەو کە کوردەکان مافی بەدەستەنەمانی سەرێخەیی ھەبە، لە ئەستاو نایشارینەو کە ئەم ئامەنجی فەرمی ئەمەیی لەناو عێراقدا سەرێخەیی ھەبەمی کوردستانە، چونکە ئەم وەتەن ئەستە دا بەشکراو". بەپەیی رەژنامەکە پلانەکە بارزانی شکستی ھەنا، ھەروەھا جەختی کردەو، سەرکەوای باوەی پەشووی بێو کە جێنەساید ھەوێت دەگەتە دێتە ھەکار بێ جیا بوونەو، بەتەم وەتانی ئەژناوا بەتەیبەتی ویلایتە یەگەرتووکانی ئەمریکا بێ پەڕەشن بێ پاراستنی سیاسەتە کە بێ تەواوی پەشتگیری لە یەکپارچەیی عێراق بەت و بەتەواوی دژ جیا بوونەو کوردستانە.

جگە لەو دژایەتیە بەھەزە کە لەلایەن وەتانی ناوچەکەو نیشانەراو، لەوانە ئێران و تورکیا، "بێ شەوێکی سەرەسوەھەنەر تاکە وەتەن کە پەشتیوانی لە ھەوێت بارزانیدەکرد تەنھا ئیسرائیل بوو". رەژنامەکە دەت، "سیاسەتی ھاوسەزی" کە بارزانی ھەویدە سودی لەی وەبەرگرتە بێ بەدەستەنەمانی

سەرپەڕخەیی و جیا بوونەوە پشתי بلۆو بۆستوو کە "ئەزیدیەکان بێدەرستان و ئۆوای بەکاربەنرێن بۆ بەدستەنانی پشتیوانی جیهانی و ئێزناوا بەتایبەتی، چونکە هیوای خواست کە ئێمە هاوسەزیدە بێدەرستان و پەرەپێشبردنی پرسی دەرست بوون، بەپێی ئێزنامەکە، لەجیاتێ ئۆوای هاوسەزێ بۆ پرسی جیاکەرایی بە بارزانی بکات، واشنتۆن "پێی باشتەر" چەک بەنەرێ سەرۆکێ ئۆو پەشەلکارییدە یاساییدە ئاشکرایە کە لە هەوڵەکاندا بۆ پشگیریکردنی بۆ مانۆر لە دەرستێ عێراق و ئێگریکردن لەوای بانگەشێ هەڵبەستێ داغ بەکات بۆ بەدستەنانی جیا بوونەوە، ئێمەش هەردوو ئێزنامەیی واشنتۆن پەست و گاردیان لە پەرێنەکاندا کە لە ساڵی 2014 بەاوکرانەنۆو پشەلەستیان کردۆو.

بارزانی "خیا نەتەکە" ئاشکرا دیکات و عەرەب سوننەکانیش تەمەتبار دیکات بە خەزرینەو لێو خیانەتە ساڵک دوای کەوتنی شەنگال و کەمەکوژی ئەزیدیەکان بەتایبەتی لە گوندی کەجە، ئەژنامەکە ها یگەیاند کە بارزانی "ئاستییەکانی دەرباری پانەڕەکانی ئاشکرا کردوو" و نوویکردوو کە "لێو ماوەییەدا، کاتەک هەزەکانی هاوپەیمانی نەودوویتی و سوپای عەراق نزیک بوونوو لە زگارکردنی شەنگال وکەنتەرکردنوو، بارزانی پیششوی بە هەزەکانی کرد لە هەوێکدا بە کەنتەرکردنی شەنگال پیش ئوو هەزەکانی عەراق و ئەمریکا بگا تر شەنگال"، رایشیگییاند: "ئەم هەنگاو پانەڕە شاراو و ئاستەقینەکانی ئەو خیانەتی لەلایەن بارزانیهوو ئاشکرا کرد"، وتیشی، "ئامانجەک بە هەوێکدا گەیەندرا دوای ئەو لەدوانانی لە ماوی ئەو جووێکیە درا کە تیایدا هایگەیاندا کە شەنگال بەشێک لە کوردستانی مەزن لە هەموو لایەکەو"، ئەو هەوێک بە لکاندنێ شەنگال، بەپی ئەژنامەکە، "دوای هەوێک بە دووبارە نووسینی مژوو لەلایەن بارزانی و حیزبەکەییوو بوو"، بەگوێری ئەژنامەکە، بارزانی هەوێ داو کەمەکوژی ئەزیدیەکان بەکاربهەندن و بیگەتت بە "کەشیکی کورد و هەمای ئازاری نەتەوێکی لە عەراق، بەم شەوێکی ئازاری ئەزیدیەکانی سەییوو و ئەو تاوانانی لەلایەن خەمی و حیزبەکەییوو ئەنجامدراو خستە ئێستە عەرەب سوننەکانی ئەو ناوچانە"، بەگوێری وەسفی ئەژنامەکە کە ئوووشی پشتەاستکردوو کە بارزانی سوود لە چالاوان و پەرلەمانتاری پیشوو فیان دەخیل وەرگرتوو کە نوێنەرایەتی ئەزیدیەکان دیکات بە پیشکەشکردنی "وێنەیکی لادراوی راستییەکان و تەیدا عەرەب سوننەکان تاوانبار دیکات بەئەنجامدانی ئەو تاوانانی کەخەمی لەپشتیانوو بوو"، ئەم رەکارەش ئاشکرا بوو لەمێانی لەدوانەکانی پەرلەمانتاری.

بارزانی هه‌هه‌هه‌هه له ئێزیدییه‌کان دیکاتوو ترس له گوتنی باستییه‌کان هه‌شتا زانی و نیگه‌رانی له دوو باره‌یه‌وه‌یه‌ی خیا نه‌ت

بەپەیی ئۆزنامەكە سەرلەپ ئۆلۈپلاستىيە زەررى كە لە ئۆزنامەكان لى گەگە ناوۆكى مېدىا بىانئىيەكان و ناوۆندەكانى شىكردنەلۈپ نەودەلۈپتەيەلۈپ ئاشكرى كىردۈۈ، ئۆلۈپلاستىيە كە لىم دوايىا نەدا ئاشكرا كرا ھەشتا بە شەلۈپەكى زەر "نەزانراو" لىناو ەراقدا ەوونكراۈتەۈ، "لەكە تى گەتوگە كىردن لىگە زەرەك لى بەرپەرس و نوۆنەلەرانى پەكە تە ئەزىدىيەكان لى ەراق، ئەوان بە تەۋاۋى ئاگادارى وردەكارىيەكانى ئۆلۈپ خىا نەتە بوون كە بارزانى لى دۆ ئەوان ئەنجامى دا، بەپەم سەرلەپە تەپەبوونى نە سا لى خىا نەتە گەۈر، ھەشتا دەترەن بە ئاشكرا لى مېدىاكاندا باسى بەن لى ئەنجامى ئۆلۈ ھەشەنە كە بارزانى و ھەزەكانى كە لىسەر ژيانىان دەيكەن، بەتەيەتە لى كەمپى پەنەگەكان".

ئۆزنامەكە كەتەيى بە لىكەلەنەلۈپەكانى خە ھەنا و جەتەكردەۈە كە زەرەپە ئەزىدىيەكان ھەشتا لىئەر كارىگەرى ھەمان ئۆلۈپە خىزەدا دەژەن كە ھەما ھەنگى جەنەسەيدى دۆ ئەوان و كەلەكەردەنيان كىردۈۈ. ھا توۈەش: "ئەزىدىيەكان كە قەلەيان لىگە كەردەن ھەشتا نەگەرانىيەكى گەۈر دەردەلەن لىۈە كە بازرانى و ھەزەكانى ھەما ھەنگى جەنەسەيدەكى دىكە لى دۆيان دەكەن بە ھاۈكارى لىگە ەكخراۋى تەپرەستى داعش ۈك دوايەن ھەۈ بە تەپەلەندە نەما نەكەنى".

ۈك ئۆزنامەكە باسى كىردۈۈ، ئۆلۈپەلەكەلەنەلۈپەكانى كە لىلەلەن مېدىا بىانئىيەكان و ناوۆندە نەودەلۈپتەيەكانى شىكردنەلۈپە دەرەراون، سەرلەپە "تەمەتەكان و سەرەكەنەكەردەنيان" لى دۆ بارزانى، ھەشتا لى دەرەلۈپە سەرەجى دەلۈپتە ەراقدا سەرلەپە ەسپاردە بەردەۈامەكان بە نەگارەكەردى ئەزىدىيەكان لى ما نەلۈپەلەن لىئەر دەسەلە تە بارزانى و ھەزەكانى، بەپە ئۆلۈپە ھەۈۈەكى ناۈخەيى بەن بە ئاشكرا كەردى ەاستى.

بەپەش ئۆزنامەكە مەسعود بارزانى و ھاۈكارەكەنى تەمەتەبار دەكە، كە تا ئەمەلە لى دەرەلۈپە بازەلە سزادان و بەرپەرسەلەتەيان لى وردەكارىيەكانى "خىا نەت"، ۈك چەن باسى لەكەرد.